Idees d’actualitat

El moment europeu està en plena ebullició i el debat que enfila les properes eleccions al Parlament Europeu del mes de maig se centra en les diferents propostes per al futur d’Europa i la recta final del Brexit. Així mateix, l’expansió de moviments populistes revela unes línies de ruptura cada vegada més profundes entre d’una banda les elits polítiques i la ciutadania i, de l’altra, entre diferents grups socials.

A nivell estatal, la convocatòria d’eleccions anticipades a Espanya i el judici de l’1-0 signifiquen un punt d’inflexió important de la vida política en tant que comporta una redefinició de l’estratègia des diferents actors en el camp sobiranista i posa en joc les estructures democràtiques de l’Estat.

Diari de les IDEES

Política internacional i globalització

Chantal Mouffe Solo il populismo (di sinistra) ci salverà

Per Mouffe, el populisme d’esquerra vindria a constituir una tercera via, antitètica tant del liberalisme de centre-esquerra com de l’anomenada esquerra radical. L’objectiu és aconseguir governar, constituir la majoria del país i accedir al poder. S’abandona qualsevol ambició revolucionària per recolzar el que Mouffe denomina “radicalització de la democràcia”. Considera que en l’era postpolítica cal trencar amb el neoliberalisme sense tornar a caure en la marginalitat de l’esquerra radical.

Foreign Policy The Past Year’s 100 Most influential Thinkers and Doers

Com cada any, Foreign Policy destaca els pensadors i els actors polítics, econòmics i socials

més influents arreu del món. La idea no és destacar només persones "ben intencionades" sinó també i sobretot posar l'accent en les personalitats que més influència tenen al món, tant si tenen un paper positiu o negatiu sobre els esdeveniments.

Peter Beinart Debunking the myth that Anti-zionism is antisemitic

Arran dels insults contra el filòsof francès Alain Finkielkraut per part d'un grup d'armilles grogues i la profanació massiva de tombes jueves a Alsàcia, s'ha rellançat el debat sobre les relacions entre antisemitisme i antisionisme, fins al punt que hi ha una proposa a l'Assemblea Nacional per equiparar ambdós conceptes en un sol delicte. Aquest amalgama reposa en tres pilars: primer, l'antisionisme és antisemita ja que nega als jueus l'estat propi que es reconeix als altres pobles; segon, ho és en tant que apareix quan el poble jueu ja disposa d'un estat propi i això suposa obrir la porta a furtar-li aquest estat; i tercer, a la pràctica, les dues animositats simplement van sempre juntes, com el segregacionisme i el racisme. L'autor mira de desmuntar aquests arguments i també afirma que l'antisemitisme pot existir perfectament sense l'antisionisme així com l'antisionisme pot existir sense l'antisemitisme. Finalment, subratlla que l'antisemitisme no és nociu perquè denigri i deshumanitzi els jueus sinó que l'antisemitisme és nefast senzillament perquè és pervers denigrar i deshumanitzar qualsevol persona o comunitat.

Catalunya, Espanya i Europa

José Bové Ouverture du procès des Catalans : ne fermons pas les yeux!

En aquesta tribuna publicada al diari Libération l'eurodiputat José Bové (Verds/ALE) defensa la innocència dels presos polítics catalans i apel·la a una mediació per part de la UE basada en el deure d'ingerència per tal d'ajudar a trobar una solució duradora respectuosa dels interessos d'ambdues parts, posant com a exemple el rol de va tenir en la pacificació d'Irlanda del Nord gràcies als acords de Stormont, i també en altres conflictes a Europa central i oriental.

Sergio Calderón i Francesc Badia ¿Reconquistando Europa? VOX y la extrema derecha en España

VOX és el nou protagonista de la política espanyola que s'uneix a l'onada reaccionària que sacseja bona part d'Europa i del món, i constitueix un altre símptoma del precari estat de salut de la democràcia liberal europea. Els autors consideren que per a VOX, la "reconquista" no és només un combat cultural per a la recuperació de valors antidemocràtics sinó que té propòsits reaccionaris que busquen augmentar els beneficis de les oligarquies econòmiques i continuar l'aprofundiment del model neoliberal.

Timothy Garton Ash The EU must resist impatience with Britain – for its own sake

Per Garton Ash, el gran dilema al qual ha de fer front Europa en aquests moments decisius del Brexit és si convé contemporitzar amb els euroescèptics, ja sigui els del Fidesz hongarès o els partidaris més radicals del Brexit o, al contrari, donar un suport decidit als que lluiten per una Europaunida a una i altra banda del Canal de la Mànega.

Ryan Heath i Maïa de la Baume European Parliament's watershed moment

El futur Parlament Europeu serà un nou escenari que reflectirà la complexitat i el pluralisme de la ciutadania després de les eleccions del 25 de maig. Tot indica que l'hemicicle estarà molt més fragmentat i els dos grans partits europeus, PPE i SDE no superaran per primera vegada el 50% dels escons. L'increment de representants de partits euroescèptics condicionarà sens dubte la propera legislatura i si aconsegueixen unir-se, el Consell i la Comissió podrien haver de tractar amb una oposició molt potent.

Serge Halimi Luttes de classes en France

Emmanuel Macron ha respost al repte plantejat pel moviment de les armilles grogues engengant un «gran debat nacional». Aquest tipus d'exercici postula que els conflictes socials s'expliquen per problemes de comunicació entre el poder i els seus opositors, més que per antagonismes fonamentals. I per als autors, aquesta és una hipòtesi molt atzarosa.

Democracia Abierta #ElectionsSpain2019: Populist radicalisation, Catalonia, and the far-right, Open Democracy

Una anàlisi sobre l'evolució del conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol amb especial preocupació en el creixement i deriva de l'extrema dreta nacionalista espanyola. L'article manifesta la preocupació per la creació d'escenaris d'inestabilitat a Espanya amb conseqüències per la UE. Segons l'analista, això només beneficiaria a Steve Bannon, als falcons de la Casa Blanca i al Kremlin en la seva lluita per desestabilitzar Europa.

Helen Collis Germany's CDU chief sets out European vision, responds to Macron

La líder de la CDU alemanya i successora d'Angela Merkel ha respost a la tribuna del president francès Macron sobre el futur d'Europa. Annegret Kramp-Karrenbauer critica les principals propostes del líder francès argüint que el centralisme europeu, la comunitarització dels deutes, l'europeïtzació dels sistemes socials i el sistema de renda

mínima constitueixen una aproximació errònia al que ha de ser una Europa futura més forta i més unida. També destaca la seva oposició a una major federalització d'Europa en tant que considera que els estats-nació són fonamentals a l'hora de construir la nova Europa i subratlla que les tasques escomeses per les institucions europees no poden pretendre a cap superioritat moral sobre els treballs duts a terme pels governs nacionals.

Democràcia, diversitat i cultura

Transparency International How corruption weakens democracy

L'Índex de percepció de la corrupció publicat aquest any per Transparency International revela que el fracàs persistent de la majoria dels països per controlar de manera significativa la corrupció contribueix a una crisi de la democràcia arreu del món. La xacra de la corrupció alimenta un cicle viciós en tant que d'una banda soscava les institucions democràtiques i, de l'altra, les institucions més febles tenen menys capacitat de maniobra i recursos per fer front a la corrupció.

Carne Ross How to create a leaderless revolution and win lasting political change

En una època on cada vegada són més nombrosos els moviments i les protestes bottom-up, és important saber-los articular de manera no violenta per aprofitar-ne tot el potencial i establir estratègies que garanteixin reformes pacífiques i democràtiques en profunditat. D'aquesta manera, es podrà aconseguir evitar la posada en marxa de polítiques autoritàries com a contrareacció als moviments de base.

Aude Lorriaux Peut-on savoir ce dont ont besoin les classes populaires sans vivre leur condition?

L'autora planteja la dicotomia existent entre els reivindicacions populars i el discurs intel·lectual que mira de justificar-les i de donar-hi sentit, plantejant la gran fractura que existeix entre ambdues formes de pensament i l'immens decalatge que existeix entre les condicions de vida de les classes populars mobilitzades i les elits intel·lectuals que reflexionen sobre aquests moviments.

Peter Beinart The New Authoritarians Are Waging War on Women

Partint de la idea que el poder femení és il·legítim, els nous líders populistes que estan guanyant poder arreu del món vinculen el nou ordre polític que volen crear a un paper més subordinat i tradicional per a les dones. Per frenar-los, no n'hi ha prou només amb l'apoderament polític de les dones en l'esfera pública; cal també un canvi de rols en l'àmbit

privat, que és on es creen i es normalitzen les desigualtats de gènere.

Fatima El-Tayeb European Others

A partir de la configuració de la identitat europea hegemònica en termes de "persona blanca i cristiana", es reflexiona sobre l'estatus permanent de "migrant" que s'assigna a totes les comunitats racialitzades d'Europa. Així, el significat de "migrant" canvia i passa de ser un terme que indica moviment a un concepte que assenyala un estat estàtic i hereditari, que es transmet de generació en generació i que suposa, per a la persona racialitzada, la congelació permanent del moment d'arribada.

Zach Campbell Europe's deadly migration strategy

Les operacions militars dutes a terme per la UE a la Mediterrània des de 2015 han estat considerades com un esforç conjunt reeixit per fer front a la crisi migratòria que ha sacsejat Europa. I això molt especialment des que l'augment sobtat dels migrants va provocar un enfrontament polític sobre qui havia de fer-se càrrec dels nouvinguts. Això no obstant, unes filtracions del Servei Europeu d'Acció Exterior revelen que la inconcreció de tot el programa permet lectures tan divergents com per exemple les que existeixen entre Itàlia i Hongria que el consideren com a una eina vàlida per aturar els migrants, i Alemanya i Suècia que hi viuen un instrument de salvament de vides i d'acollida.

Economia, benestar i igualtat

Sam Friedman i Daniel Laurison The class pay gap: why it pays to be privileged

Les diferències de classe no només remeten a la fractura social i econòmica que existeix entre aquells qui tenen els millors salaris o els millors llocs de treball i els que tenen una situació laboral molt més precària. Els privilegis afecten també molts aspectes de la vida, de diferents maneres i en totes les parts de l'estructura de classes. I en cadascun d'aquests àmbits, la qüestió clau és que quan els privilegis s'entenen erròniament com a resultat d'un mèrit, el que s'està fent és legitimar les desigualtats.

Yanis Varoufakis My plan to revive Europe can succeed where Macron and Piketty failed

Dins del context de la pèrdua d'influència de la proposta d'Emmanuel Macron per al futur d'Europa, Varoufakis proposa un New Deal ecològic per a Europa que permetria augmentar de manera considerable el pressupost de la UE sense afegir noves taxes i passar a una economia verda i sostenible.

James K. Galbraith Financing the Green New Deal in Europe

La proposta DiEM25 proposa utilitzar l'experiència tècnica del Banc Europeu d'Inversions per identificar i planificar tant les grans com les petites accions necessàries per assolir els objectius d'inversió verda. De la mateixa manera, utilitzar la capacitat creditícia d'Europa, permetria finançar aquests projectes a llarg termini a baix tipus d'interès. Finalment, el recurs al poder del Banc Central Europeu permetria garantir que els bons europeus s'emetessin en condicions favorables.

Paul Taylor Why the Eurozone is going backwards

Els signes de retrocés del conjunt de països de la zona euro constitueixen un indici preocupant en el sentit que podrien ocasionar danys importants quan tingui lloc la propera crisi financera. Tan important com una garantia de dipòsit per a tota la UE o la creació d'una xarxa de seguretat fiscal per a la resolució bancària, és transferir tota la supervisió bancària a nivell europeu i retallar les competències dels reguladors nacionals. Fins que tot aquest procés de convergència no acabi, la UE no disposarà d'una unió bancària veritablement a prova de crisis.

Sostenibilitat i canvi climàtic

Margaux Lacroux Biodiversité: les Nations Unies l'ampleur des dégâts

L'informe més recent de la FAO sobre biodiversitat és molt inquietant: la biodiversitat que sosté els nostres sistemes alimentaris està en declivi a tot arreu i amenaça el futur de la nostra alimentació i del nostre medi ambient. Més greu encara, es tracta d'una tendència que encara s'hauria d'incrementar i accelerar degut al canvi climàtic.

Bill McKibben It's climate change that's scary - not transforming the economy

L'article planteja que els partits i governs conservadors tenen un pla per fer front a la popularitat del New Deal ecològic plantejat per les forces progressistes i aquest no és altre que utilitzar l'argument de la por als canvis. Segons l'autor, la inacció davant dels reptes plantejats a molt curt termini pel canvi climàtic, la transició energètica o la pol·lució constitueix una amenaça ecològica, social, econòmica, demogràfica i sanitària molt pitjor que no pas les amenaces que el discurs conservador fa pesar sobre les persones.

Pierre Jean Coulon et al. Europe’s energy transition must steer towards social justice

En el marc de la crisi de les armilles grogues a França, convé considerar que els ecologistes i els defensors de la lluita contra la pobresa no sempre han estat del mateix costat de la trinxera en matèria de transició energètica a Europa. La reducció important del cost de les energies renovables fa que ara sigui possible una nova aliança entre aquests dos actors bàsics dels moviments socials.

Leslie Davenport Potenciar la imaginación ecológica

Veure d’una manera diferent significa viure d’una manera diferent, i aquesta és la clau per evitar una catàstrofe mediambiental. Per consegüent, quines implicacions sobre les nostres estructures polítiques té el fet de veure i viure de manera diferent les nostres interconnexions? Què implica comprendre la imaginació ecològica de cara als processos educatius? Com s’han de plantejar les discussions i les decisions sobre el canvi climàtic quan quedar clar que el que cal fer és dur a terme un canvi integral, visionari i urgent?

Innovació, ciència i tecnologia

Henning Mayer A democratic model for Facebook

Què passaria si la democràcia fos el model per salvar Facebook? Recentment Zuckerberg ha introduït la idea de crear un organisme d’apel·lacions independent que permeti prendre decisions fora de Facebook, que comporti exigir responsabilitats i que asseguri un control dels usuaris. Tenint en compte que, sovint l’empresa es compara amb una nació global, la proposta sembla adequada, tot i que, encara s’avançaria més i es milloraria la legitimitat de les polítiques si s’establís un procés digital de presa de decisions que permetés als usuaris tenir-hi una part activa.

Louis Nadau Pourquoi la levée de l'anonymat sur Internet ne mettra pas fin aux délits en ligne

Segons l’autor, la supressió de l’anonimat a Internet té poques possibilitats de posar fi als delictes comesos on-line; al contrari, això podria fins i tot comprometre la seguretat i les llibertats individuals dels internautes.

European Parliament Artificial Intelligence: Challenges for EU Citizens and Consumers

L’informe tracta de la regulació de la intel·ligència artificial, és a dir, com assegurar-se que

l'IA beneficia els ciutadans i les comunitats, d'acord amb els valors i principis europeus. Centrant-se en les dades i la protecció del consumidor, planteja els riscos i perspectives de futur de les aplicacions de l'IA, identifica els principals règims legals aplicables i examina un conjunt de qüestions legals clau per al desenvolupament futur d'aquesta tecnologia.